

O B S A H

Úvodem	7
1. Historická geografie: na pomezí přírodních a společenských věd	9
(příroda a člověk-prostor a čas; historická geografie-samostatná mezioborová disciplína; historickogeografické myšlení a vývoj oboru; historická geografie a environmentální dějiny; historická geografie v českých zemích a České republice)	
2. Prameny historické geografie	25
(prameny historické geografie-historickogeografické prameny; prameny souvisejících disciplín; historické prameny písemné, kartografické, obrazové, hmotné)	
3. Metody historické geografie	61
(historickogeografická metoda; historické metody; geografické metody; geografická metoda; kartografická metoda; metody souvisejících oborů; perspektivy historickogeografické metody)	
4. Struktura oboru	65
(klasifikace historické geografie; struktura - chronologické a tematické třídění; variabilita a její důsledky)	
5. Přehled historické geografie českých zemí	69
5.1 Současný stav poznání o historické geografii českých zemí	69
("historickogeografické práce" - vymezení pojmu, kritéria; kompendium historické geografie; současná studovaná témata; charakter výzkumu a perspektivy historické geografie v České republice; historická geografie českých zemí - přehled nebo syntéza?)	
5.2 Fyzickogeografický obraz českých zemí	75
(charakteristika České republiky v datech; fyzická geografie České republiky; fyzickogeografický obraz českých zemí v minulosti; reliéf, podnebí, vodstvo, půda a rostlinstvo)	

5.3 Územní a správní vývoj českého státu	121
(formování jádra českého státu; Sámova říše, Velká Morava; český stát - knížectví a království Přemyslovců; období Lucemburků; Jiří z Poděbrad a Matyáš Korvín, jagellonská personální unie; český stát v habsburské monarchii; Republika československá; české země za druhé světové války; Československá republika, Československá socialistická republika, Česká a Slovenská Federativní Republika, Česká republika; formování regionů; raně středověké údíly; hradska soustava; krajské zřízení od 14. do 19. století, zrušení krajů; územní členění Republiky československé; územní členění českých zemí za druhé světové války; územní členění Československa v letech 1945-1992 a České republiky od roku 1993; územní vývoj Prahy; další otázky územně správního vývoje)	
5.4 Osídlení českých zemí, jeho vývoj a struktura	151
(osídlení a prostor, sídelní struktura, sídelní síť; nejstarší stopy pravěkého osídlení; postup osídlení mimo tradiční zemědělské oblasti v 7.-1. polovině 9. století; velkomoravské sídelní aglomerace; Kosmovy polní a lesní krajiny; vnitřní a venkovská kolonizace; město novým životním prostorem; osídlení ve jménech vesnic a měst; význam 13. století pro vývoj kulturní krajiny; další etapy rozvoje osídlení; pustnutí a zanikání sídel; urbanizace českých zemí ve 2. polovině 19. století, první krok k městské civilizaci?)	
5.5 Dopravní síť českých zemí v proměnách	171
(dopravní síť a geografické prostředí; počátky dopravní sítě českých zemí; Jantarová cesta; hlavní dopravní trasy 9. století; středověké zemské stezky; nejstarší vodní cesty; dopravní síť raného novověku; 19. století - nové cesty, nové dopravní fenomény; císařské, okresní a obecní silnice; říční doprava, průplavy - neuskutečněné sny; železnice - revoluce v dopravě)	
5.6 Kulturněhistorické aspekty v historické geografii českých zemí	193
(kulturní historická geografie-historická geografie dějin kultury, její obsah a specifika; vztah architektury ke geografickému prostředí českých zemí; geografické prostředí a literatura, hudba, výtvarné umění ...; kartografická metoda v kulturní historické geografii; mentální mapy-mapy mentalit; existence kulturní historické geografie)	

6. České země a Evropa: historickogeografické souvislosti	201
(vnitrozemská poloha českých zemí; české země na starých mapách Evropy; české země a hlavní evropské historickogeografické procesy, geografické a geopolitické souvislosti)	
7. Závěrem: problémy, otázky a východiska	211
(krajina českých zemí v proměnách; možnosti restrukturalizace oboru; ekologie v historické geografii českých zemí; simulované krajiny; hlavní problémy a otázky; uvažovaná východiska)	
Historickogeografický terminologický slovníček	219
ke kapitolám 1 - 4, 5.2 - 5.6	
Výběr z pramenů	235
Výběr z literatury, atlasů, místopisných příruček a slovníků	239
Resumé	273
Seznam obrázků	281
Seznam zkratk	289
Obsah	291

